

Sygn. akt **I ACa 393/18**

IACz 476/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga

Sędziowie: SA Mariola Głowacka /spr./

SA Ryszard Marchwicki

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewa Gadomska

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2018 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. C. (1)**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej w S.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 14 grudnia 2017 r. sygn. akt I C 327/14

oraz zażalenia pozwanego

na postanowienie o kosztach procesu

zawarte w wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 14 grudnia 2017 r. sygn. akt I C 327/14

I. zmienia zaskarżony wyrok :

a) w punktach 3 i 4 w ten sposób, że koszty procesu wzajemnie znosi między stronami;

b) w punkcie 5 o tyle tylko, że nakazuje pobrać od pozwanego kwotę 3.116,26 zł;

II. oddala apelację powoda;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 3.079 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

Mariola Głowacka Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga Ryszard Marchwicki

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Koninie wyrokiem z dnia 14 lutego 2017r. od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda P. C. (1) zasądził kwotę 59.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 7 czerwca 2014r., a następnie od dnia 1 stycznia 2016r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 851,65 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.163,82 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Koninie tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych od powoda z zasądzzonego roszczenia kwotę 1.489,80 zł i od pozwanej kwotę 3.182 zł.

Ustalenia dokonane przez Sąd pierwszej instancji i wnioski z nich płynące zostaną przedstawione poniżej uwzględniając zakres zaskarżenia wyroku, które to orzeczenie zostało zaskarżone przez powoda w części w zakresie daty początkowej naliczenia odsetek ustawowych od kwoty 59.000 zł, zaś pozwana złożyła zażalenie na postanowienia o kosztach procesu zawarte w pkt 3-5 wyroku.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 9 lipca 2007r. matka powoda M. C. kierująca samochodem osobowym marki M. (...) nr rej. (...) nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachowała szczególnej ostrożności w obrębie skrzyżowania z drogą posiadającą pierwszeństwo przejazdu doprowadzając do zderzenia z prawidłowo jadącym samochodem marki J. o nr rej. (...) w wyniku czego pasażerowie samochodu M. A. C. (babcia powoda), S. C. i P. C. (2) (rodzeństwo powoda) na skutek rozległych obrażeń wewnętrznych ponieśli śmierć, a powód doznał poważnych obrażeń ciała. M. C. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Lublińcu z dnia 9 kwietnia 2008r. została skazana na karę dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres pięciu lat.

Sąd pierwszej instancji na podstawie art. 822 § 1 k.c., art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) oraz art. 444 § 1 zdanie pierwsze k.c. uznał, że kwota 59.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest adekwatna i odpowiednia w stosunku do rozmiaru cierpień krzywd jakich doznał na skutek wypadku drogowego.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że powód żądał zasądzenia odsetek od zadośćuczynienia od dnia następnego od daty wydania ostatecznej decyzji przez pozwaną dotyczącej wysokości zadośćuczynienia. Sąd podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w orzeczeniu z dnia 8 marca 2013r. III CSK 192/12, że ustalenie terminu początkowego zasądzenia odsetek w przypadku czynu niedozwolonego uzależnione jest od okoliczności każdego konkretnego przypadku. Zdaniem Sądu wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę może się kształtować różnie w zależności od okoliczności sprawy. W zależności od okoliczności sprawy terminem od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia może być zarówno dzień poprzedzający wyrokowanie jak i dzień wyrokowania. Sąd uznał, że wniesieniu pozwu dopiero po pięciu latach od wydania decyzji przez pozwaną nie może skutkować zasądzeniem odsetek zgodnie z żądaniem. Skoro przez okres pięciu lat powód nie podjął działań w kierunku wyegzekwowania wyższej kwoty zadośćuczynienia to uprawniało to pozwaną do uznania, że wypłacona kwota jest dla powoda satysfakcjonująca. Stąd Sąd termin początkowy odsetek za opóźnienie ustalił od dnia 7 czerwca 2014r. tj. od daty doręczenia pozwanej odpisu pozwu.

Sąd pierwszej instancji o kosztach procesu orzekł stosownie do art. 100 k.p.c. mając na uwadze, że powództwo zostało uwzględnione w 73%. Stąd proporcjonalnie do wyniku sprawy Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.163,82 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t. Dz. U. z 2013r. poz. 490 ze zm.). Łączne koszty opinii biegłych wyniosły 4.312,81 zł przy czym pozwana uiściła zaliczkę w wysokości 4.000 zł na poczet opinii. Stąd Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 851,65 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Proporcjonalnie do wyniku sprawy na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach

cywilnych Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Koninie tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych od powoda z zasądzonych roszczenia kwotę 1.489,80 zł, a od pozwanej kwotę 3.182 zł.

Od powyższego wyroku powód wniósł apelację, zaś pozwana zażalenie na koszty procesu.

Powód zaskarżył wyrok w części zasądzonej odsetki ustawowe od kwoty 59.000 zł od dnia 7 czerwca 2014r. domagając się zmiany zaskarżonego wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda odsetek ustawowych od kwoty 19.000 zł od dnia 18 sierpnia 2009r. do dnia 7 czerwca 2014r. i od kwoty 40.000 zł od dnia 26 stycznia 2013r. do dnia 7 czerwca 2014r. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu za obie instancje w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana zażaleniem zaskarżyła postanowienia o kosztach procesu zawarte w wyroku z tym, że w pkt 3 i 4 w całości, zaś w pkt 5 w części ponad kwotę zasądzoną od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w Koninie w wysokości 3.116,25 zł tj. co do kwoty 65,75 zł. Pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku:

- w pkt 3 i 4 poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kwotę 0,32 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania,
- w pkt 5 poprzez nakazanie pobrania na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Koninie kwoty 3.116,25 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Nadto pozwana wniosła o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrot kosztów postępowania zażaleniowego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód w odpowiedzi na zażalenie wniósł o nieobciążanie powoda kosztami postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie, zażalenie pozwanej zostało uwzględnione prawie w całości.

Powód w apelacji domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części poprzez zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty 19.000 zł od dnia 18 sierpnia 2009r. do dnia 7 czerwca 2014r. i od kwoty 40.000 zł od dnia 26 stycznia 2013r. do dnia 7 czerwca 2014r.

Jak chodzi o odsetki ustawowe od kwoty 40.000 zł to powód w apelacji wywodził, że winny być one zasądzone od dnia 26 stycznia 2013r., a więc 14 dni od wezwania pozwanej o dopłatę zadośćuczynienia do łącznej kwoty 150.000 zł dokonanego pismem z dnia 11 stycznia 2013r. Powód do pozwu dołączył pismo z dnia 11 stycznia 2013r., którym domagał się „... dopłatę należnego poszkodowanemu odszkodowania do łącznej wysokości 150 tys. zł...” (vide: k. 32 akt). Pismo zostało podpisane przez radcę prawnego i wbrew twierdzeniu przytoczonemu w apelacji nie dotyczyło dopłaty do zadośćuczynienia, lecz do odszkodowania. Kwota 59.000 zł została zasądzona przez Sąd pierwszej instancji od pozwanej na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia, żądanie zaś w zakresie odszkodowania zostało w całości oddalone. W sytuacji, gdy powód pismem z dnia 11 stycznia 2013r. sporządzonym przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego wezwał pozwaną do dopłaty kwoty 150.000 zł tytułem odszkodowania, brak było podstaw do uznania tego wezwania jako pisma wzywającego o dopłatę zadośćuczynienia.

Sąd podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, że w realiach niniejszej sprawy zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty 19.000 zł od dnia 18 sierpnia 2009r. nie znajduje uzasadnienia. Powód wytaczając powództwa prawie pięć lat licząc od daty wydania przez pozwaną ostatecznej decyzji, co nastąpiło pismem z dnia 17 sierpnia 2009r. i prawie siedem lat licząc od daty zdarzenia winien był liczyć się z tym, że pozwana uznała, że kwoty wypłacone przez nią powodowi do dnia 17 sierpnia 2009r. powód uznał za satysfakcjonujące i zgodził się z argumentacją przytoczoną przez

pozwaną w piśmie z dnia 17 sierpnia 2009r. Zasadnie więc w okolicznościach niniejszej sprawy Sąd pierwszej instancji zasądził odsetki ustawowe od kwoty 59.000 zł od dnia 7 czerwca 2014r.

Ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji w przedmiocie objętym zaskarżeniem apelacją Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne, a wnioski z nich płynące aprobuje. Biorąc powyższe pod rozwagę apelację powoda, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalono.

Zasadnie pozwana zarzuciła w zażaleniu, że powód nie wygrał sprawy w 73%, jak to ustalił Sąd pierwszej instancji, lecz w 68%. Powód dochodził zasądzenia od pozwanej kwoty w łącznej wysokości 87.187,50 zł obejmującej zadośćuczynienie w kwocie 69.000 zł i odszkodowanie w wysokości 18.187,50 zł. Powództwo zostało uwzględnione do kwoty 59.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a w pozostałym zakresie jak chodzi o należność główną zostało oddalone. Oznacza to, że powództwo zostało uwzględnione w 67,67%, przyjęc więc należy, że w 68%. Koszty powoda wyniosły 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego. Na koszty pozwanej złożyło się 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, kwota 4.000 zł uiszczona tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego i 51 zł tytułem opłat skarbowych od pełnomocnictw, łącznie 7.651 zł. Ponieważ w wyniku stosunkowego rozdzielenia kosztów powodowi od pozwanej należałaby się kwota 2.448 zł, zaś pozwanej od powoda kwota 2.448,32 zł Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w punktach 3 i 4, stosownie do art. 386 § 1 k.p.c., w ten sposób, że na podstawie art. 100 k.p.c. koszty procesu wzajemnie zniósł między stronami.

Nieuiszczone koszty sądowe wyniosły 4.360 zł tytułem opłaty od pozwu i 222,73 zł tytułem wynagrodzenia biegłego. Pozwana winna ponieść 68% tych kosztów, a więc kwotę 3.116,26 zł. Powyższe skutkowało zmianą wyroku w punkcie 5 i nakazaniem pobrania od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w Koninie kwoty 3.116,26 zł.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. obciążając nimi powoda przy czym na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w postępowaniu apelacyjnym ustalone stosownie do § 2 pkt 5 w związku z § 10 ustęp 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (j.t. Dz. U. 2018r. poz.265) w wysokości 2.700 zł, opłata od zażalenia i wynagrodzenie za prowadzenie sprawy w postępowaniu zażaleniowym obliczone stosownie do § 10 ustęp 2 pkt 2 w/w rozporządzenia.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do nieobciążenia powoda kosztami postępowania w instancji odwoławczej. Powód na mocy zaskarżonego wyroku uzyskał kwotę 59.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 7 czerwca 2014r. Odsetki ustawowe naliczone od tej kwoty tylko do dnia wydania wyroku przez Sąd pierwszej instancji wynoszą 17.076,05 zł. Nadto decyzją pozwanej z dnia 16 października 2007r. przyznano powodowi 38.000 zł tytułem zadośćuczynienia, zaś pismem z dnia 18 września 2008r. poinformowano powoda o przyznaniu jeszcze kwoty 21.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Łącznie więc tylko tytułem zadośćuczynienia powód uzyskał 118.000 zł, a przecież pozwana wypłaciła jeszcze powodowi odszkodowanie i płaciła rentę miesięczną. W tych warunkach brak było podstaw do nieobciążenia powoda kosztami postępowania w instancji odwoławczej.

Mariola Głowacka Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga Ryszard Marchwicki

--	--	--